

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Tiende Afdeling)

11. juni 2020 *

»Præjudiciel forelæggelse – offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter – direktiv 2014/24/EU – udbudsprocedure vedrørende en offentlig tjenesteydelseskontrakt – arkitekt- og ingeniørtjenesteydelser – artikel 19, stk. 1, og artikel 80, stk. 2 – national lovgivning, hvorefter adgang til at deltage alene omfatter økonomiske aktører, der antager bestemte retlige former«

I sag C-219/19,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (den regionale forvaltningsdomstol for Lazio, Italien) ved afgørelse af 16. januar 2019, indgået til Domstolen den 11. marts 2019, i sagen

Parsec Fondazione Parco delle Scienze e della Cultura

mod

Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti,

Autorit nazionale anticorruzione (ANAC),

har

DOMSTOLEN (Tiende Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, I. Jarukaitis, og dommerne E. Juhász (refererende dommer) og M. Ilešič,

generaladvokat: P. Pikamäe,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Parsec Fondazione Parco delle Scienze e della Cultura ved avvocati A. Pontenani og I. Cecchi,
- den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato C. Pluchino,
- Europa-Kommissionen ved G. Gattinara, P. Ondrůšek og L. Haasbeek, som befuldmægtigede,

* Processprog: italiensk.

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af 14. betragtning til, artikel 19, stk. 1, og artikel 80, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EUT 2014, L 94, s. 65).
- 2 Denne anmodning er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Parsec Fondazione Parco delle Scienze e della Cultura (herefter »Parsec«) på den ene side og Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti (ministeriet for infrastruktur og transport, Italien) og Autorità nazionale anticorruzione (ANAC) (den nationale korruptionsbekæmpelsesmyndighed) på den anden side vedrørende sidstnævntes afgørelse, hvorved Parsec blev nægtet opførelse i den nationale fortegnelse over arkitekt- og ingeniørselskaber, der er berettiget til at udføre arkitekt- og ingeniørvirksomhed.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 Følgende fremgår af 14. betragtning til direktiv 2014/24:

»Det bør præciseres, at begrebet »økonomiske aktører« bør fortolkes i bred forstand, så det omfatter alle personer og/eller enheder, som tilbyder udførelse af arbejder samt levering af varer eller tjenesteydelser på markedet, uanset hvilken retlig form de har valgt at arbejde under. Således bør selskaber, filialer, datterselskaber, interessentskaber, kooperative selskaber, selskaber med begrænset ansvar, universiteter, offentlige eller private, og andre former for enheder end fysiske personer falde ind under begrebet økonomisk aktør, uanset om de er »juridiske personer« i enhver forbindelse.«

- 4 Direktivets artikel 2 med overskriften »Definitioner« fastsætter i stk. 1:

»I dette direktiv forstås ved:

[...]

- 10) »økonomisk aktør«: enhver fysisk eller juridisk person og enhver offentlig enhed samt enhver sammenslutning af sådanne personer og/eller enheder, herunder enhver midlertidig sammenslutning af virksomheder, som tilbyder udførelse af arbejder og/eller bygge- og anlægsarbejder og levering af varer eller tjenesteydelser på markedet

[...]«

- 5 Direktivets artikel 19 med overskriften »Økonomiske aktører« bestemmer følgende i stk. 1:

»Økonomiske aktører, som i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor de er etableret, har ret til at levere den pågældende ydelse, kan ikke afvises alene med den begrundelse, at det i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor kontrakten tildes, kunne kræves, at de skal være enten en fysisk eller en juridisk person.

Når der er tale om offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter samt om offentlige vareindkøbskontrakter, der tillige omfatter tjenesteydelser eller monterings- og installationsarbejde, kan det imidlertid forlanges af juridiske personer, at de i tilbuddet eller ansøgningen om deltagelse opgiver navn og faglige kvalifikationer for det personale, der skal have ansvaret for at gennemføre kontrakten.«

- 6 Samme direktivs artikel 80 med overskriften »Regler for projektkonkurrencer og udvælgelse af deltagere« fastsætter følgende:

»1. Når de ordregivende myndigheder afholder en projektkonkurrence, skal de anvende procedurer, som er i overensstemmelse med forskrifterne i afsnit I og dette kapitel.

2. Adgangen til at deltage i projektkonkurrencer må ikke begrænses:

- a) med henvisning til en medlemsstats område eller en del heraf
- b) på grund af det forhold, at det i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor projektkonkurrencen afholdes, kræves, at deltagerne skal være enten fysiske eller juridiske personer.

3. Når der er tale om projektkonkurrencer med et begrænset antal deltagere, fastsætter de ordregivende myndigheder klare og ikkediskriminerende udvælgelseskriterier. Under alle omstændigheder skal antallet af ansøgere, der opfordres til at deltage i projektkonkurrencer, fastsættes således, at der sikres en reel konkurrence.«

Italiensk ret

- 7 Decreto legislativo n. 50 – Attuazione delle direttive 2014/23/UE, 2014/24/UE e 2014/25/UE sull'aggiudicazione dei contratti di concessione, sugli appalti pubblici e sulle procedure d'appalto degli enti erogatori nei settori dell'acqua, dell'energia, dei trasporti e dei servizi postali, nonché per il riordino della disciplina vigente in materia di contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture (lovdekret nr. 50 om gennemførelsesbestemmelser til direktiv 2014/23/EU om tildeling af koncessionskontrakter, direktiv 2014/24/EU om offentlige udbud og til direktiv 2014/25/EU om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester samt om omorganisering af de gældende bestemmelser vedrørende offentlige bygge- og anlægskontrakter, tjenesteydelseskontrakter og vareindkøbskontrakter) af 18. april 2016 (almindeligt tillæg til GURI nr. 91 af 19.4.2016) udgør Codice dei contratti pubblici (lov om offentlige kontrakter).
- 8 Mens artikel 45 i denne lov definerer begrebet økonomisk operatør, der kan deltage i offentlige udbudsprocedurer, fastsætter den nævnte lovs artikel 46 en særlig ordning for arkitekt- og ingeniørydelser. Sidstnævnte bestemmelse har følgende ordlyd:

»1. Følgende personer har adgang til at deltage i udbud om tildeling af en kontrakt om tjenesteydelser i forbindelse med arkitekt- og ingeniørvirksomhed:

- a) leverandører af arkitekt- og ingeniørtjenesteydelser: selvstændige erhvervsdrivende, selskabsdeltagere, selskaber af erhvervsdrivende som omhandlet i litra b), ingeniørselskaber som omhandlet i litra c), konsortier, europæiske økonomiske firmagrupper (EØFG), midlertidige sammenslutninger af de nævnte personer, der leverer arkitekt- og ingeniørtjenesteydelser samt tekniske og administrative aktiviteter til offentlige og private indkøbere på markedet og undersøgelser af økonomisk og finansiel gennemførlighed, der er forbundet med disse aktiviteter,

herunder med hensyn til foranstaltningerne til restaurering af løsøre og arkitekturgoders dekorerede overflader, personer, der er kvalificeret som restaurator af kulturgoder i overensstemmelse med den gældende lovgivning

- b) erhvervsselskaber: selskaber udelukkende oprettet mellem erhvervsdrivende, som er indskrevet i de respektive erhvervsregistre, som er fastlagt i de gældende erhvervsfaglige bestemmelser, som de i kapitel II, III og IV i afsnit V i bog V i codice civile (den italienske borgerlige lovbog) omhandlede personselskaber samt de i kapitel I i afsnit VI i bog V i codice civile omhandlede andelsselskaber, der leverer arkitekt- og ingeniørtjenesteydelser, såsom gennemførlighedsundersøgelser, forskning, rådgivning, projekteringsarbejde eller byggetilsyn, tekniske og økonomiske gennemførlighedsvurderinger eller miljøkonsekvensanalyser til private og offentlige bygherrer
- c) ingeniørselskaber: de i kapitel V, VI og VII i afsnit V i bog V i codice civile omhandlede kapitalselskaber, eller som kooperative selskaber som omhandlet i kapitel I i afsnit VI i bog V i codice civile, der ikke opfylder betingelserne for at blive anset for selskaber af erhvervsdrivende, og som foretager gennemførlighedsundersøgelser, forskning, rådgivning, projekteringsarbejde eller byggetilsyn, tekniske og økonomiske gennemførlighedsvurderinger eller miljøkonsekvensanalyser samt andre aktiviteter, som producerer varer knyttet til levering af disse tjenesteydelser
- d) leverandører af arkitekt- og ingeniørtjenesteydelser, som er omfattet af CPV-koderne fra 74200000-1 til 74276400-8 og fra 74310000-5 til 74323100-0 samt 74874000-6, og som er etableret i andre medlemsstater og oprettet i overensstemmelse med den gældende lovgivning i deres respektive lande
- e) midlertidige sammenslutninger af de i litra a)-d) omhandlede personer
- f) faste sammenslutninger af erhvervsselskaber og af ingeniørselskaber, herunder en kombination heraf, oprettet med mindst tre medlemmer, der har været aktive inden for arkitekt- og ingeniørvirksomhed.

2. Med henblik på deltagelse i de i stk. 1 omhandlede udbud kan selskaber i en periode på fem år efter deres stiftelse dokumentere overholdelse af de i udbudsbekendtgørelsen angivne økonomisk-finansielle og teknisk-organisatoriske betingelser, herunder betingelser vedrørende selskabsdeltagerne, såfremt selskabet er stiftet som et personselskab eller et andelsselskab, og betingelser vedrørende de tekniske direktører eller erhvervsdrivende med en tidsbegrænset ansættelseskontrakt hos selskabet, såfremt sidstnævntes selskab er stiftet som et kapitalselskab.«

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 9 Parsec er en privatretlig stiftelse, der drives uden gevinst for øje, og som er stiftet i overensstemmelse med codice civile (den italienske borgerlige lovbog).
- 10 Stiftelsen har hjemsted i Prato (Italien) og beskæftiger sig som anført i dens vedtægter bl.a. med naturkatastrofer, forudsigelse og forebyggelse af risikovilkår, planlægning, forvaltning og overvågning af miljøet og territoriet samt civil- og miljøbeskyttelse. Den har oprettet et internt seismologisk observatorium med et varigt samarbejde med Istituto Nazionale di Geofisica e Vulcanologia (det nationale institut for geofysik og vulkanologi, Italien). Gennem dette observatorium driver Parsec et netværk af stationer for måling af seismisk aktivitet, samarbejder med universiteter og forskningsinstitutioner og leverer administrationsydelser i forbindelse med den seismiske risiko, civilbeskyttelse og zoneinddeling af territoriet på vegne af flere kommuner og lokale myndigheder. Parsec udfører alle disse aktiviteter ved anvendelse af højt kvalificeret personale på dette område.

- 11 Med henblik på at kunne deltage i udbud om tildeling af en kontrakt om ydelser i form af seismisk zoneinddeling af territoriet anmodede Parsec ANAC om at blive opført i agenturets fortegnelse over personer, som er beføjet til at levere arkitekt- og ingeniørtjenesteydelser. Da Parsec imidlertid ikke var omfattet af en af de kategorier, som er omhandlet i artikel 46, stk. 1, i lov om offentlige kontrakter, gav ANAC afslag på anmodningen om at blive opført, hvilket Parsec har anlagt sag til prøvelse af ved den forelæggende ret, dvs. Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (den regionale forvaltningsdomstol for Lazio, Italien).
- 12 For den nævnte ret har infrastruktur- og transportministeren samt ANAC indledningsvis anført, at den manglende opførelse af Parsec i ANAC's fortegnelse over de i artikel 46 i lov om offentlige kontrakter omhandlede erhvervsdrivende ikke var til hinder for, at stiftelsen deltager i udbud om tildeling af en kontrakt om de pågældende tjenesteydelser.
- 13 Den forelæggende ret har for det første anført, at de tjenesteydelser, der er genstand for den for denne ret verserende sag, dvs. ydelser angående seismologi og klassificering af territoriet på baggrund af den seismiske risiko, er omfattet af de i lov om offentlige kontrakter omhandlede arkitekt- og ingeniørtjenesteydelser. Med henblik på udførelsen af de nævnte tjenesteydelser tillader denne lovs artikel 46 imidlertid kun visse kategorier af erhvervsdrivende at deltage i udbudsprocedurerne, som ikke omfatter organer, der drives uden gevinst for øje, såsom Parsec. Dette skyldes, at idet disse organer ikke har mulighed for at blive opført i ANAC's fortegnelse, er det ikke muligt for den ordregivende myndighed at efterprøve den erhvervsmæssige egnethed hos sådanne organer, som har til hensigt at afgive et bud.
- 14 For det andet er den forelæggende ret af den opfattelse, at denne særregel, som begrænser rækkevidden af begrebet »økonomisk aktør« i artikel 45 i lov om offentlige kontrakter, kan begrundes i den høje grad af professionalisme, som kræves af tilbudsgivere for at sikre kvaliteten af de tjenesteydelser, som de skal levere, og i en »formodning«, hvorefter personer, som kontinuerligt, erhvervsmæssigt og mod vederlag leverer disse tjenesteydelser, er mere tilbøjelige til at have udført deres virksomhed uden afbrydelse og gennemført faglige videreuddannelseskurser.
- 15 For det tredje har den forelæggende ret henvist til dom af 23. december 2009, CoNISMa (C-305/08, EU:C:2009:807), hvorved Domstolen fastslog, at den italienske lovgivning, som forbyder enheder, hvis væsentligste formål ikke er at opnå vinding, at deltage i en procedure for indgåelse af en offentlig kontrakt, er uforenelig med EU-retten, skønt disse enheder var berettiget til at tilbyde de af den pågældende kontrakt omhandlede tjenesteydelser. Selv om den italienske lovgiver ifølge den forelæggende ret i artikel 45 i lov om offentlige kontrakter har gentaget den vide fortolkning af begrebet »økonomisk aktør«, som Domstolen anlagde i denne dom, har lovgiver ved at vedtage artikel 46 i den samme lov valgt at anvende en snævrere definition for så vidt angår arkitekt- og ingeniørtjenesteydelser.
- 16 Henset til den generelle karakter af de retningslinjer, der følger af denne dom, ønsker den forelæggende ret oplyst, om EU-retten ikke desto mindre giver medlemsstaterne mulighed for at vedtage strengere definitioner i forbindelse med de i hovedsagen omhandlede tjenesteydelser. Den har i denne forbindelse anført, at ordlyden af artikel 19, stk. 1, og af artikel 80, stk. 2, i direktiv 2014/24, om end implicit, giver en medlemsstat mulighed for at begrænse deltagelse i offentlige udbudsprocedurer til alene at gælde for fysiske personer eller visse juridiske personer. Den forelæggende ret har i øvrigt præciseret, at økonomiske aktører, som er etableret i en anden medlemsstat, ikke er berørt af den i artikel 46 i loven om offentlige kontrakter fastsatte indskrænkende definition, da den generelle regel i denne lovs artikel 45, stk. 1, finder anvendelse på dem, og hvorefter, i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 80, stk. 2, i direktiv 2014/24, disse aktører har mulighed for at deltage i en udbudsprocedure på grundlag af lovgivningen i den medlemsstat, hvor de er etableret.

- 17 Under disse omstændigheder har Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (den regionale forvaltningsdomstol for Lazio) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er 14. betragtning til direktiv [2014/24], sammenholdt med direktivets artikel 19, stk. 1, og artikel 80, stk. 2, til hinder for en bestemmelse såsom artikel 46 i [lov om offentlige kontrakter], hvorved Italien har gennemført direktiv 2014/23/EU, 2014/24/EU og 2014/25/EU i den nationale retsorden, og hvorefter alene økonomiske aktører, der antager de i artiklen nævnte retlige former, har adgang til at deltage i udbud om tildeling af en kontrakt om [»arkitekt- og ingeniørtjenesteydelser«], således at økonomiske aktører, der leverer sådanne ydelser under anvendelse af en anden retlig form, udelukkes fra at deltage?«

Det præjudicielle spørgsmål

- 18 Med spørgsmålet ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 19, stk. 1, og artikel 80, stk. 2, i direktiv 2014/24, sammenholdt med 14. betragtning til dette direktiv, skal fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for en national lovgivning, der udelukker muligheden for, at enheder, der ikke forfølger et formål med gevinst for øje, deltager i en procedure for indgåelse af en offentlig tjenesteydelseskontrakt om levering af ydelser i form af arkitekt- og ingeniørvirksomhed, skønt disse enheder i henhold til national lovgivning er berettiget til at tilbyde de af den pågældende kontrakt omfattede tjenesteydelser.
- 19 Det skal indledningsvis bemærkes, at det fremgår af anmodningen om præjudiciel afgørelse, at en stiftelse som Parsec, der ikke ved sin virksomhed arbejder med gevinst for øje, i medfør af den nationale lovgivning, der finder anvendelse på hovedsagen, ikke har ret til at deltage i en procedure for indgåelse af en offentlig tjenesteydelseskontrakt om levering af arkitekt- og ingeniørtjenesteydelser, skønt denne enhed i henhold til national lovgivning er berettiget til at tilbyde de af den pågældende kontrakt omfattede tjenesteydelser.
- 20 Domstolen har imidlertid allerede i præmis 49-47 i dom af 23. december 2009, CoNISMa (C-305/08, EU:C:2009:807), vedrørende en national lovgivning, hvorved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter (EUT 2004, L 134, s. 114) er blevet gennemført i national ret, fastslået, at medlemsstaterne ganske vist kan tillade eller nægte visse kategorier af økonomiske aktører at levere visse ydelser, og at de navnlig kan tillade eller nægte enheder, der ikke forfølger et formål med gevinst for øje, og hvis formål hovedsageligt er rettet mod undervisning og forskning, at virke på markedet, alt efter om den pågældende aktivitet er forenelig med deres institutionelle og vedtægtsmæssige formål. Såfremt og for så vidt som disse enheder er berettiget til at tilbyde visse tjenesteydelser på markedet, kan national ret dog ikke forbyde dem at deltage i procedurer for indgåelse af offentlige kontrakter om leveringen af de samme tjenesteydelser.
- 21 Denne praksis fra Domstolen er blevet bekræftet både med hensyn til dette direktiv (dom af 19.12.2012, Ordine degli Ingegneri della Provincia di Lecce m.fl., C-159/11, EU:C:2012:817, præmis 27, og af 6.10.2015, Consorci Sanitari del Maresme, C-203/14, EU:C:2015:664 præmis 35), og hvad angår det direktiv, som det har erstattet, dvs. Rådets direktiv 92/50/EØF af 18. juni 1992 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler (EFT 1992, L 209, s. 1) (dom af 18.12.2014, Data Medical Service, C-568/13, EU:C:2014:2466, præmis 36).
- 22 Den nævnte praksis fra Domstolen har ikke mistet sin relevans som følge af ikrafttrædelsen af direktiv 2014/24, som ophævede og erstattede direktiv 2004/18. Ud over den omstændighed, at begrebet »økonomisk aktør«, som fremgik af artikel 1, stk. 8, i direktiv 2004/18, uden væsentlige ændringer er gengivet i artikel 2, stk. 1, nr. 10), i direktiv 2014/24, anføres det nu udtrykkeligt i 14. betragtning til

dette sidstnævnte direktiv, at dette begreb bør fortolkes »i bred forstand«, så det omfatter alle personer og/eller enheder, som er aktive på markedet, »uanset hvilken retlig form de har valgt at arbejde under«. På tilsvarende måde fastsættes det udtrykkeligt i dette direktivs artikel 19, stk. 1, således som det fremgår af artikel 80, stk. 2, at økonomiske aktører ikke kan afvises alene med den begrundelse, at det i henhold til national ret kunne kræves, at de skal være enten en fysisk eller en juridisk person.

- 23 Det følger heraf, at i overensstemmelse med Domstolens praksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 20 og 21, kan national ret ikke forbyde en stiftelse, der ikke forfølger et formål med gevinst for øje, og som er berettiget til at tilbyde visse tjenesteydelser på det nationale marked, at deltage i procedurer for indgåelse af offentlige kontrakter om leveringen af de samme tjenesteydelser.
- 24 Denne fortolkning kan ikke anfægtes under henvisning til, som den forelæggende ret har gjort i anmodningen om præjudiciel afgørelse, støttet af den italienske regering anført sine skriftlige indlæg, at den indskrænkende definition af begrebet »økonomisk aktør« i artikel 46 i loven om offentlige kontrakter med hensyn til arkitekt- og ingeniørtjenesteydelser er begrundet i den høje grad af professionalisme, som kræves for at sikre kvaliteten af sådanne tjenesteydelser, og i en angivelig formodning for, at personer, som kontinuerligt, erhvervsmæssigt og mod vederlag leverer disse tjenesteydelser, er mere tilbøjelige til at have udført deres virksomhed uden afbrydelse og gennemført faglige videreuddannelseskurser.
- 25 For det første, og således som Europa-Kommissionen har bemærket, har denne regering ikke påvist nogen særlig sammenhæng mellem på den ene side niveauet af professionalisme, som udvises i forbindelse med levering af en tjenesteydelse og følgelig kvaliteten af de leverede tjenesteydelser, og på den anden side den retlige form, som den økonomiske operatør, der leverer denne tjenesteydelse, har.
- 26 Hvad for det andet angår den »formodning«, hvorefter personer, som kontinuerligt, erhvervsmæssigt og mod vederlag leverer arkitekt- og ingeniørtjenesteydelser, er mere tilbøjelige til at have udført deres virksomhed uden afbrydelse og gennemført faglige videreuddannelseskurser, er det tilstrækkeligt at bemærke, at en sådan formodning ikke kan have forrang for EU-retten, idet denne formodning er uforenelig med den i nærværende doms præmis 20 nævnte praksis fra Domstolen, hvoraf det kan udledes, at når en enhed i henhold til national ret er berettiget til at tilbyde arkitekt- og ingeniørtjenesteydelser på markedet i den pågældende medlemsstat, kan enheden ikke nægtes ret til at deltage i en offentlig udbudsprocedure, der vedrører levering af de samme tjenesteydelser.
- 27 Det skal endelig tilføjes, at EU-lovgiver tog hensyn til, at det var væsentligt for tilbudsgivere og ansøgere på området for offentlige tjenesteydelseskontrakter, offentlige bygge- og anlægskontrakter samt visse offentlige indkøbskontrakter at udvise en høj grad af professionalisme. Det er med henblik herpå, at EU-lovgiver i artikel 19, stk. 1, i direktiv 2014/24 har fastsat muligheden for at forpligte juridiske personer til i tilbuddet eller ansøgningen om deltagelse at opgive navn og relevante faglige kvalifikationer for det personale, der skal have ansvaret for at gennemføre den pågældende kontrakt. Derimod har denne lovgiver ikke i samme øjemed indført nogen ulige behandling som følge af den retlige form, hvorunder sådanne ansøgere og tilbudsgivere har valgt at arbejde.
- 28 Det forelagte spørgsmål skal derfor besvares med, at artikel 19, stk. 1, og artikel 80, stk. 2, i direktiv 2014/24, sammenholdt med 14. betragtning til dette direktiv, skal fortolkes således, at de er til hinder for en national lovgivning, der udelukker, at organisationer, som ikke arbejder med gevinst for øje, har mulighed for at deltage i en procedure for indgåelse af en offentlig kontrakt om ingeniør- og arkitekttjenesteydelser, selv om disse enheder i henhold til national ret har ret til at udbyde de tjenesteydelser, der er omfattet af den pågældende kontrakt.

Sagsomkostninger

- 29 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tiende Afdeling) for ret:

Artikel 19, stk. 1, og artikel 80, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF, sammenholdt med 14. betragtning til dette direktiv, skal fortolkes således, at de er til hinder for en national lovgivning, der udelukker, at organisationer, som ikke arbejder med gevinst for øje, har mulighed for at deltage i en procedure for indgåelse af en offentlig kontrakt om ingeniør- og arkitekttjenesteydelser, selv om disse enheder i henhold til national ret har ret til at udbyde de tjenesteydelser, der er omfattet af den pågældende kontrakt.

Underskrifter